

מכל מקום, אף כאן נחלקו האם קנין פירות כקנין הגוף, או לא.

רבי יוחנן, שאמר "מביא וקורא", קסבר, קנין פירות כקנין הגוף דמי. וריש לקיש שאמר "מביא ואינו קורא" סבר, קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי.

וקשה, מדוע מה חידשו לנו במחלוקתם בסוגיין?

ומתרצת הגמרא: **אמר לך רבי יוחנן, אף על גב דבעלמא גם כן סברתי שקנין פירות כקנין הגוף דמי, הכא אצטריך לאשמועינן באופן מיוחד, דסלקא דעתך אמינא אבא לגבי בריה אחולי אחיל, [אב הנותן נכסיו לבנו לאחר מותו, מוחל לו להקנות את הגוף לגמרי, אף על פי ששייר לעצמו את אכילת הפירות], וקנין הפירות שיש לו אינו כקנין הגוף, להכי קא משמע לן דאף הכא קנין פירות כקנין הגוף דמי.**

הנכסים כבר מעכשיו, וזכה בהם הלוקח לאלתר. (152)

ומקשה הגמרא: **והא איפליגו בה דא זימנא** [הרי נחלקו רבי יוחנן וריש לקיש בענין זה במקום אחר, ומדוע חזרו וחלקו גם כאן?]

והיכן נחלקו: **דאיתמר, לענין ביכורים, המוכר שדהו לפירות, רבי יוחנן אמר: הלוקח מביא ביכורים מפירותיו, וקורא עליהם "האדמה אשר נתת לי", כיון שקנין פירות כקנין הגוף דמי, וכאילו גוף הקרקע קנוי לו.**

וריש לקיש אמר, הלוקח מביא ביכורים, ואינו קורא עליהם "האדמה אשר נתת לי", כיון שקנין הפירות שיש לו אינו כקנין הגוף.

אבל, מכל מקום חייב הוא להביא ביכורים כיון דכתיב "אשר תביא מארצך", ופירות אלו נחשבים כ"מארצך", כיון שבעל הקרקע שיעבד לו את יניקת הקרקע לפירותיו(153).

מקחו חל למפרע. אלא שכל זמן שהאב חי, קנין הגוף שלו מעכב בעד קנין הפירות של הבן לחול. (ועיין עוד בדרך זו בשו"ת מהר"ם אלשיך סימן יח, נמצא ב"פתח הגליון" בשו"ע אבהא"ז סימן צ' מהד' טל מן).

152. וכך קיימא לן להלכה, כריש לקיש.

153. כך פירש הרשב"ם. והקשו התוספות, אם הקרקע נחשבת כ"מארצך", מדוע אינו יכול לומר "האדמה אשר נתת לי"?

ולכן כתבו, שאינו מביא אלא מדרבנן, שתקנו להביא משום קנין פירות. אך אינו קורא משום שנראה כשקר. או מחשש שיבואו להתירו מחיוב תרומה ומעשר.

ועוד קשה: הרי לעיל נתבאר שאם כתב "מהיום ולאחר מיתה", הגוף קנוי לבן מהיום, והפירות לאחר מיתה, ומדוע אינו יכול למוכרם? **הרשב"ם לעיל (נ א) כתב, כיון שסברנו "קנין פירות כקנין הגוף דמי", הרי מי שיש לו פירות נחשב כבעלים גמור על החפץ, ואין לבעל הגוף כלום בחפץ. ומשום כך, אין הבן יכול למכור את הפירות שיש לו לאחר מיתה.**

ומכל מקום, כתבו התוספות (יבמות לו ב ד"ה ורבי יוחנן) שקנין הפירות של האב לא אלים עד כדי כך, לומר שאם מכר הבן את הפירות בחיי האב, ומת האב בחיי הבן, הוי כ"דבר שלא בא לעולם". אלא, מקחו חל.

ובר"י מיגאש כתב, שאם מת האב בחיי הבן, הוברר למפרע שהיה לבן קנין גוף לפירות, ולכן